Ч. 173 (13.121). Львів, неділя 7. серпня 1932. Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·50 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ліські події і гуранаціоналісти.

Львів, 5. серпня 1932.

Відомі ліські події найшли відгомін і на сторінках провінціального тижневика „Український Голос", що, як відомо, появляється в Перемишлі і пропагує безвідповідально т. зв. гуранаціоналізм. Шож написав цей орган про сумні події в ліському повіті? Послухаймо:

„І ось цього року — читаємо там (див.: „Укр. Голос" ч. 27. з 7. серпня 1932) у передовій статті — спокійною галицькою Абдерою сколихнули несподівані події в ліському повіті. Події незвичайно знаменні, незвичайно важкі і незвичайно цікаві для оцінки настроїв українських мас на західньо-українських землях — події, що вказують чим живуть ті маси, які надії плекають, чого ждуть і що тривожить їх душі. Від часу заіснування цих подій минув уже місяць, а останній сяніцький процес відслонив рубок заслони, якою старався дехто закрити властивий підклад і дійсний перебіг подій у ліському повіті перед широким загалом.. Про ліські події заговорила спершу вся преса вістками, пізніше білими плямами, врешті мовчанкою і відповідно препарованими комунікатами ПАТ-а, і щойно тепер передовицями чи більшими статтями. Появились успокоюючі комунікати УНДО-ня й УСРП з просьбою до селянства, щоби воно мало довіря до своїх виборних представників, які зроблять усе, що можуть" (себто нічого!), а „Діло" принесло передовицю посла Барана. Щож написало „Діло"? Просто звело цю незвичайно знаменну й преважну справу до незрозумілого, смішного бунту темних дикунів, які злякалися панщини.. А в тім іншої оцінки від ундівця ніхто й не міг сподіватися. Вони все обезцінять і намагатимуться звести до ступіня своєї вбогої карловатої душі. Вони завсіди оцінюватимуть події незвичайної ваги згідно з льогікою своїх обмежених мізків у відірванні від їх підложа і звязку з цілістю, від тої напружено-запальної атмосфери, в якій живуть українські маси. Кажуть, що ті жалюгідні події зродилися на тлі темноти наших лемків і бойків, що вони (на думку Барана) не мають ані „соціяльного, ані національного підкладу" і що це щось небувало своєрідне.. Читаючи оце не знаєш, чому дивуватися: „темноті" лемків чи темноті ундівського посла?!"

З наведених міркувань „Українського Голосу" треба дедукувати таке: 1) що ліські події знаменні, важні і цікаві; 2) що ті події кажуть, чого ждуть, на що надіються наші лемки і бойки; 3) що процес не відкрив підкладу подій, а тільки „відслонив рубок заслони" на підклад тих подій; 4) що про властивий і дійсний підклад тих подій знає тільки „Український Голос"; 5) що він повинен дати свою оцінку подій, але не дає; 6) що ліські події не були „сліпим, незрозумілим бунтом темних дикунів"; 7) що „освічені" лемки і бойки цілком не лякалися панщини; 8) що вони конче хотіли бачити бодай трьох своїх братів на шибениці; 9) що в авторів статті з „Українського Голосу" зовсім не карловата душа, а мегальоманська; 10) що редактори „Українського Голосу" не є темні, але ясновидючі й освічені; 11) що в них зовсім нема обмежених мізків, а виключно тільки мізкові черева і накінець 12) що ліські події цілком не жалюгідні.

Цими висновками з наведених міркувань можнаб закінчити оці рядки, але ми позволимо собі їх ще дещо продовжити. Перш за все слід ствердити, що у цілій вгорі наведеній фразеольоґії „Український Голос" намагається з чорного робити біле, але виключно тільки при допомозі крилатої вправді, але пустої змістом фрази. Ніяких доказів на підтвердження тієї [illegible] і дати не в силі. У конкретному випадку ліських подій та висловлених про них думок, „Український Голос" не сказав нічого нового і правдивого, але заперечив тільки те, що висловили інші, які привикли все прослідж\u0443вати, аналізувати та й робити відповідні висновки. Цей орган наприклад твердить, що бойки і лемки, учасники подій, не такі то вже темні, дарма, що всім поторійно відомо, що Бойківщина належить до найтемніших закутин нашого краю. Він не закликає своїх однодумців до праці над усвідомлюванням та культурним і господарським піднесенням Бойківщини, але з легким серцем твердить, що теперішні культурні й господарські робітники на Бойківщині — це карловаті душі, обмежені мізки і т. п.

Коли станеться щось таке, як було в великодний тиждень у Тернополі (дві шибениці), або як було в Сокалі у червні (вибивання вікон у Повітовому Союзі), або як було в липні у Ліську (загроза трьох шибениць), то він з місця напише про це так: „Події незвичайно знаменні, незвичайно важні, незвичайно цікаві для оцінки настроїв українських мас..., події, що вказують, чим живуть ті маси, які надії плекають..." Виходилоб, що наші маси так тільки і чигають на такі події, які велиб їх або під шибеницю, або до досмертної тюрми.

Ясне, що всяка, навіть гуранаціоналістична політика повинна ставити собі за ціль виховувати маси в побажаному для себе напрямі, а напрямі консолідації сил, в напрямі поправи загально-національної долі, словом, у напрямі всесторонньої національної емансипації. Але не менше ясне і те, що праця кожної політичної організації мусить послугуватися при поширюванні чи реалізації своїх гасел і завдань такими засобами, які не мусілиб вести до цілі аж через тюрми і шибениці. Як усі добрі полководці, так і всі навіть гуранаціоналістичні політики повинніб усе кермуватися вимогами доцільности в праці та не розпорошувати, не увязнювати непотрібно сил, а розпоряджати ними свобідно в усякому випадку для реальних завдань, а не для очайдушних експериментів. Доцільна, правдива політика має осягати якнайбільше при якнайменшому зуживанні та затрачуванні цінних сил. Але „політики" з „Українського Голосу" того не розуміють, бо для них найважніше не досягання, не здобування нових цінностей, а розтрачування, розбивання і розпорошування старих, уже набутих. Вони за ніщо не хочуть відповідати, але всім хочуть диспонувати.

Така політика не тільки до добра не доведе, але й лиха багато спричинить, бо ослабить націю, зробить її нездатною до більших, збірних зусиль. Жива енергія нації при гуранаціоналістичній політиці розпорошкується, зуживається на жалюгідні дрібнички та й потахне. А цього хіба ніхто з нас собі не бажає. Публіцисти з „некарловатими душами" з „Українського Голосу" думають інакше і кажуть, що ліські події, наприклад, разом із їх шибеничним епільогом є виявом якихсь „реваляційних" настроїв, надій та побажань бойківських мас. Тимчасом ці маси треба перш за все накормити і дати їм змогу сяк-так по людськи жити, щоби їх вирвати з безнадійности. Вони живуть усе під загрозою голоду. Коли усунеться працею і спільними зусиллями цю загрозу голоду, тоді можна буде шукати в них і за кристалізацією тих побажань, які спільні всім правдивим українцям, а які не є виключним монополем гуранаціоналістичних фразеольогів.

Одначе пани публіцисти з „Українського Голосу" до такої важкої і затяжної праці не пруться. Для них вигідніше капіталізувати для своєї фразеольоґії і жахливі наслідки людської біди та темряви навіть тоді, коли в них не обходиться без досмертної тюрми, ніж закотити рукави і братись до збірної, важкої та відповідальної праці.

Жиди в СРСР і в УСРР.

4. СПРАВА ЖИДІВСЬКОЇ КОЛЬОНІЗАЦІЇ У БІРОБЕЙДЖАНІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

В одній з попередніх статтей приобіцяли ми поінформувати окремо про жидівську кольонізацію у Біробейджані на Далекому Сході. Насамперід треба спинитись над самою назвою цієї країни. Цю назву ввели в життя більшовики. У передреволюційних, царських часах теперішній Біробейджан входив до краю, що мав назву бейджано-біскерської области з адміністративно-політичним центром у місті Хабаровську. Виділений під жидівську кольонізацію край прозвали більшовики від двох рік, доплив\u0456в Амуру, над якими розложені кольонізаційні терени. Ці ріки звуться Біра і Бейджан. Теперішня назва Біробейджан не містить у собі ніякого, точно означеного, географічного поняття, а має виключно адміністративне значіння. Тепер вона відома в цілому світі у звязку з тим, що більшовики рішили скольонізувати цю країну суцільно жидами та перетворити її при допомозі кольонізації в суто-жидівську національну територію. Про Біробейджан говорять і пишуть тепер подекуди як про новий „обіцяний край" для жидівства СРСР.

Ідея жидівської кольонізації на Далекому Сході зродилася серед комуністів у 1926 р. Одначе тоді вони ще не знали, в якому місці виділити терени під кольонізацію. Щойно в 1927 р. вибралася на Далекий Схід окрема експедиція „Комзету" в пошукування за відповідними кольонізаційними теренами. По кількамісячних пошукуваннях і студіях над тереном ця експедиція запропонувала використати для компактної жидівської кольонізації терени над Амуром, точніше над його допливами Бірою і Бейджаном, на пограниччі Манджурії. Ці терени прозвано тоді Біробейджаном і ця назва прийнялась. На основі опінії цієї експедиції президія Центрального Виконавчого Комітету СРСР приняла на своїх засіданнях дня 24 і 28 березня 1928 р. постанову про суцільне кольонізування Біробейджану жидівськими поселенцями. У 1929 р. провели вже докладне виділення цілої, призначеної під кольонізацію, території. Осередком нової країни і рівночасно центром кольонізаційних операцій стала невеличка залізнича стація **Тіхонькая**, положена на транссибірському залізничому шляху.

Коли Центр. Викон. Комітет СРСР приняв постанову про кольонізацію Біробейджану, тоді заінтересувались цією країною жиди цілого світу. Відоме вже нашим читачам американське товариство для допомоги жидівським кольоністам „Ікор" висило до Біробейджану у 1929 р. велику, сутофахову наукову експедицію для

прослідження кольонізаційних теренів і кольонізаційних можливостей. На чолі тієї експедиції стояв професор нюйорського університету Гарріс. У попередньому 1928 р. досліджувала цей край теж велика фахова комісія під проводом професора Віліямса. Накінець у 1930 р. досліджувала край ще раз основно окрема експедиція Народнього Комісаріяту рільництва при уряді СРСР. Всі ці експедиції прослідили Біробейджан дуже солідно та провели **основно вперше** і картографічні праці над означенням терену.

На тому місці слід зазначити, що в 1927 р. появилася була серед комуністичної московської верхівки сильна опозиція проти кольонізації Біробейджану жидами. На чолі цієї опозиції стояв відомий зі свого русотяпства і рівночасно зі свого українофобства комуніст Ларін. Він заступав становище, щоби всю жидівську кольонізацію спрямувати виключно до Криму. Він виробив і окремий плян тієї кольонізації, знаний під назвою проєкту Ларіна. Опозиція проти біробейджанської кольонізації зліквідована була про око аж під кінець 1930 р. на другому конгресі „Озет-у".

Щож собою уявляє Біробейджан? Він обіймає простір 3,862.682 гектарів. Біробейджан є більший від Бельгії, майже двічі більший від Палестини і накінець більший від Криму. З цілого земельного простору Біробейджану є 1,835.100 гектарів управної землі, а 500 тисяч гектарів мокряків і багнистих теренів, які можна легко висушити. На виділеній під кольонізацію території є 1,973.100 гектарів масивного ліса. Цілковитих земельних неужитків є там 64.500 гектарів. 60% простору представляє горбкуватий терен, подекуди гористий (північний захід), решту займає рівнина. Клімат для жидівських кольоністів з України і Білорусі дуже пригідний. Цю країну заселювало перед початком кольонізації кругло 32.000 мешканців. Між ними було: 18.000 козаків і 7.500 залізнодорожників, оселених при залізничій лінії, переважно москалів. На 1. січня 1930 р. нараховували у Біробейджані 37.450 мешканців, а саме: 27.350 москалів (у тім і козаки), 3.000 українців, 3.200 корейців, 2.700 нових жидівських кольоністів, 700 тубильців (тунгузів і ґольдів) і 500 китайців. На один квадратовий кільометер не припадав тоді навіть один мешканець.

З початком 1930 р. було там усього 248 осель, у тім 9 з жидівською більшістю. На 60 сільських рад було **три** жидівські, 4 корейські, 2 тубильчі, одна китайська. Найбільші місцевости — це **Тіхонькая** з 1.500 мешканцями, теперішня „столиця" Біробейджану, **Ін** з 3.000 мешканців, **Біракан** з 2.200 мешканцями (всі вони положені при залізниці), а далі **Михайло-Семеновське** з 1.300 мешканцями, **Венцелеєво** з 1.100 мешканцями, **Благословеніе** з 2.000 мешканців (корейці), **Катерино-Нікольське** з 1900 мешканцями і **Амурзет** з 400 мешканцями (жидами).

Багацтва краю такі: червоної залізничої руди (гематиту) криють у собі надри Біробейджану понад 39 міліонів тон. Крім того є там вугіль, графіт, срібло, олово, а на північному сході навіть золото. Поклади графіту обраховують на 500 міліонів тон. Ліс має величезні багацтва цінного деревного матеріялу. Між іншим річно можна з тамошніх лісів доставляти кругло 108.890 кубічних метрів самої кедрини. Про інші цінні дерева нема що і згадувати. Лісові багацтва великі. Згідно з оцінкою фахівців можна з цих лісів експортувати річно дерева на суму пять міліонів карбованців. Головними експортовими пунктами булиб Владивосток і Ніколаєвськ над Амуром. У краю є багато звірини. Лови на неї належать до дуже прибуткових з уваги на цінні футра. Вже у 1930 р. наприклад вивезено звідтам ловецьких продуктів (переважно футер) на загальну суму 250.000 карбованців. Тамошні ріки повні цінних риб. Для риболовства є там найкращі перспективи.

Це більше менше всі дані про землю і земельні та надземельні скарби Біробейджану, потверджені всіми фаховими експедиціям. Ці експедиції признали цей край дуже пригожим для жидівської кольонізації.

Страшно докучливими для переселенців з Европи є там міліярди дрібної мушви, яка, як запевняють ті, що там були, має ту дивну і „благородну" прикмету, що появляється з меншій скількости там, де закладають людські оселі. Не зважаючи на те, появились уже проєкти нищення тієї мушви, що мучить кольоністів, спеціяльними газами.

Комунікаційні відносини в краю ніякі. Так щойно треба будувати дороги, бо досі нема крім залізниці ніяких, сяк-так можливих доріг.

Дотеперішні підсумки кольонізації не дуже великі. Ще менші були вони в 1930 р. Тоді були там усього три більші, чисто жидівські господарські колективи, а саме: **Вальдгайм** з 293 мешканцями, **Біреф**е**льд** з 282 мешканцями і **Амурзет** з кругло 400 мешканцями. Крім того була там одна жидівська господарська комуна Ікор з 60-ти членами. Всі ті оселі мали в своому посіданні 49 тракторів, 8 автомобілів і 2 ескаватори. Результати господарки можливі. Більшовицький кольонізаційний плян для Біробейджану передбачує по кінець 1933 р. поселити **50.000** жидівських родин у цьому краю. Чи це більшовикам удасться — не знати, бо проти переселення до Біробейджану йде ще й тепер завзята агітація серед жидівства. Ведуть цю агітацію в численних випадках самі таки жидівські комуністи, яким більше промовляє до серця скольонізування Криму жидами. Наприклад, багатий американський „Агроджойнт" фінансує тепер виключно тільки кольонізацію Криму, а кольонізацію Біробейджану бойкотує. Зате робітнича американська організація для допомоги жидівським кольоністам у СРСР, що зветься „Ікор", фінансує тільки кольонізацію Біробейджану. Так само виключно для біробейджанської жидівської кольонізації працює полуднево-американський „Прокор".

В. Мудрий.

Нафтове порозуміння і СРСР.

ПІСЛЯ КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ.

З буйним розвитком моторизації зросло сильно значіння нафти та її роля в міжнародніх господарських і політичних взаєминах. Разом із тим зросло теж світове добування нафти. І так: коли в р. 1872 добуто всього 942 тис. тон нафтового сирівця, то в р. 1929 світова його продукція зросла до 203 міл. тон.

Щоправда велика кріза, яка навістила світ, вплинула теж сильно на запотребування нафти, редукуючи в 1931 р. її продукцію до 184 міл. тон, себто на 19 міл. у порівнанні до згаданого 1929 р. Це примусове зменшення добування при рівночасно зростаючій видатности богатих джерел в Америці, Радянщині і Румунії мусіло довести до загострення конкуренційної боротьби на міжнародніх ринках, а згодом до спроб порозуміння.

Конференція, яка відбулась з початком червня ц. р. у Нюйорку з ініціятиви могутньої американсько-анґлійсько-голяндської групи, якої головним завданням було довести до зм

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 7. СЕРПНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ. 4)

З ЯПОНСЬКОГО ДОМУ.

ЕҐЗОТИКА І ХИТРОЩІ.

— Я довго думав уночі над вашим невідрадним становищем і прийшов до переконання, що це найпростіший вихід. Скажіть — він повернувся до мене — чи ця каста людей в Европі вражлива на арґумент грошей?

— Безсумнівно — запевнив я його, — але мусите бути обережні.

— Це так важко, просто неможливо, — простогнали оба.

— Але треба балакати самому.

Я сказав це на те, щоби оминути немилої пропозиції.

— У наших відносинах посередництво у такій делікатній справі вважали би недискрецією, просто образою. Зовсім не те, що у вас...

— Шкода — простогнав тонким сопраном Такаяма.

— Що і як балакати? — спитав Сокічі, що мабуть почув у собі новий прилив енергії. Він недвозначно брав у руки інтимні справи апатичного і зневіреного земляка.

— Все, що скажете, добре буде — я підбадьорував — тільки відважно до діла!

— Як легко вам це казати — зітхнув Такаяма і підвівся тяжкувато з місця. За ним встали і ми.

III.

Ми провели його аж до вузеньких сходів, що вели униз до мешкання сторожа. Такаяма стояв понад ними, ніби на краю бездонного проваля. Знизу долітав різкий голос сторожихи. Хтось оповудав її здержливо, похлипуючи. Це була Марінета.

Такаяма кинув на нас ще востаннє погляд засудженого на смерть і трохи сам, трохи штовхнений Сокічім подався у фатальні східці.

Я схильний вірити, разом з ріжними авторитетами від людської психольоґії, що деякі окремі місця і сердовища настроюють нас до песимізму або оптимізму; що у деяких ми почуваємо себе дивно чужі та погано, що вони набірають для нас якогось спеціяльного, занадто правдивого і болюче інтенсивного змісту. Знають цю правду вязні, закохані й недужі.

Наш Такаяма сидів на маленькім стільчику в кімнаті сторожів. Проти нього, над креденсом, такав несупокійний годинник і значив час, що лишався йому ще до смерти. З маленького триніжного столика, так близько-близько, що Такаяма, здається, рукою його досягнув би, дивилося на нього вдоволене і безмірно дружне обличчя нашого сторожа зі звичайної фотоґрафічної рямки. Навіть ці квіти у вазонках були чужі й незрозумілі для нього, навіть ці кольорові листівки понатикані у брудний, псевдояпонський параван.

Сторожиха ходила здовш кімнати. Вона безнастанно балакала. Її нервові руки водно доторкали якогось предмету, посували крісло, зачіпали клямку. Її очі наводили жах і сполох. Її слова... Щож, Такаяма не розумів її мови. Його знайомство французької мови обмежувалося до кількох фраз, запитів. Цей бистрий потік слів, перетиканий ядерними висловами „арґо*)", лякав його тільки своєю ґрізною інтонацією, як гамір і стукіт, що заповідає близький вибух вулькану.

Наш сторож двоївся у його очах. Один, цей з фотоґрафії, сміявся наївно й байдуже. Другий, живий і суворий, повис в якійсь дивоглядній позиції на дверях, що вели до виходу. Він якби загороджував Такаямі дорогу до втечі. Його худощаве обличчя, бліде, як полотно рухалось конвульсійно. Наш сторож мав неприємний „тік" у правій щоці. Коли знервувався скакала йому кістка і корчилось око. Він мовчав і тільки вбідженим виглядом зазначував свою солідарність зі сторожихою.

В одному куточку хлипала у хустинку Марінета. Вона сховала голову поміж коліна і сиділа мала і... незамітна і саме тому подвійно небезпечна.

Ситуація, без поважніших змін, тривала вже довший час. Саме годинник вибив якусь дуже пізню годину. Тоді Такаяма рішився промовити. Він зробив знак рукою, що хоче балакати і видушив зі себе:

— Я дам гроші... Я її вчитиму, поможу в едукації.

Слово „гроші" зробило те враження, що сторожиха стримала нараз бистрий потік слів і станула німа перед ним, але не менше загрозлива і гидка, мов вульґарна статуя-фетиш дикого племени. Обличчя сторожа почало ще жахливіше закручуватися і скакати. Тільки Марінета стрепенула мов дика кітка і наставивши пазурчики вп'ялася до лиця Такаями.

— Не хочу ваших грошей! Не потрібую ласки! Хто верне мені дівочу честь... — і залилася слізми і голосним лементом.

Бідний Такаяма мало не омлів. Він просто душився у малій, гарячій кімнатці. Стільчик завдавав йому страшенне. Він найрадніше сів би, по японськи, на долівку, але стидався і лякався рушити з місця. Безнастанно втирав піт із лиця і клїпав очима, як людина, що заліала у густий чад. Думок у голові не ставало, вони до одної вивтікали кудись, наче щурі з потопаючого корабля.

За хвилинку все замовкло у кімнаті сторожів. Марінета вернулась у свій куточок. Її хлипання чергувалось зі сопінням Такаями. Сторожиха стояла мов задубіла, обличчя сторожа тремтіло реґулярно, як упертий механізм годинника.

(Продовження буде.)

*) Паризька голотська мова злодіїв

премісу з Радянщиною, покінчилася безуспішно. Переговори розбились. На черговій конференції в Парижі, що недавно закінчилась, більшовики взагалі не явились, а тепер проголосили, що заключена там згода не є ніяким міжнароднім порозумінням, бо Рад. Союзу вона зовсім не вяже.

Мимо того дир. Кеслер з „Royal Dutch-у" заявив у паризькій газеті „Agence Ekonomique et Financiere", що він є задоволений із висліду конференції в Парижі. Конвенція великих світових концернів із Румунією — це великий успіх конференції, яка дозволяє на кращу організацію збуту нафти. Більшовики, яких поступляти у Нюйорку були не до прийняття, залишились осторонь конвенції. Хоч краще булоб, аби і з ними можна було порозумітись, проте не можна переціновувати значіння „росіян" як продуцента та експортера мінерального палива.

Поліпшенням системи розподілу нафти шляхом оснування експортового картелю світових концернів і Румунії надіються ініціятори порозуміння збільшити експорт та запотрібування нафти на світових ринках. Дир. Кеслер заперечив можливостям підвишки нафтового сирівця, але „Берлінер Тагеблят" твердить, що конференція вирішила таки піднести ціну на 25 проц. Та сама газета сповіщає теж, що переговори між радянським нафтовим трестом і англьо-саксонськими концернами ведуться дальше і від висліду тих переговорів залежить, чи більшовики возьмуть участь у черговій конференції, яка згідно з інформаціями „Б. Тагебляту" повинна відбутись з початком жовтня ц. р.

Втягнення СРСР до світової нафтової конвенції має очевидно кольосальне значіння світового нафтового ринку. Рад. Союз не тільки розпоряджає великим богацтвом мінерального палива, але теж великою енергією збуту, при чому він при помочі дампінгової системи зможе завзято поборювати своїх конкурентів.

„Інформ. бюлетень пресового бюра посольства СРСР у Польщі" з липня ц. р. приносить жмут інформацій про нафтове богацтво Радянщини. І так: льондонська енерґетична конференція в 1924 р. оцінила богацтво нафтової ропи в цілому світі на 7696 міл. тон., з чого на СРСР припало 2882 міл. тон*), себто 37.5 проц. В той спосіб признано Радянщині перше місце в тій ділянці на цілій земській кулі. Друге місце займали Пвн. Америка (16 проц. світ. запасів), третє — Злуч. Держави (12 проц.), четверте — Персія і Месопотамія (10 проц.)**).

Повищі цифри, які ми подали за згаданим вище бюлетеном, говорять про богацтво запасів, що треба мати на увазі, а не про продукцію, яка в даний мент є властиво міродатна. У світовій продукції нафтової ропи, що в 1927 р. винесла 1,094 міл. тон, перше місце займають усе ще Злуч. Держави (1440 міл. тон). СРСР випродукувала в 1927 р. 115 міл тон і займає в світі з черги друге місце, а Румунія, з якою заключено тепер конвенцію, 41 міл. тон.

Очевидно, як цифри, що відносяться до богацтва так і ті, що визначають кількість продукції сьогодні вже значно вищі. „Бюлетень" інформує в дальшому, де і які нові терени відкрито в Радянщині від часів льондонської енерґетичної конференції. Так само продукція зросла помітно, бо більшовики, потребуючи валюти, яку здобувати можуть тільки експортом, у першу чергу вивіновують технічно промисли, що дають поважні експортові контингенти. Новіші дані, якими розпоряджаємо, вказують, що зріст нафтової продукції СРСР іде навіть в неймовірною скорістю. Бо коли ще в 1930 р. Совіти випродукували 125.5 міл. бочок, то в 1931 р. вже 162 міл.

Коли дир. Кеслер висказується про конкуренцію СРСР з деякою здержливістю, так це лише здержливість „роблена". Світові нафтові потентати цінять як слід ролю Радянщини на світовому нафтовому ринку і немає сумніву, що доложать усіх зусиль, аби — коли не інакше, то шляхом великих жертв — втягнути СРСР до заключеної тепер у Парижі конвенції та перейняти в той спосіб контролю над справді тоді всесвітним розподілом того важного плинного палива. Це і знають більшовики та дорожаться, аби від заграничних капіталістів видушити якнайбільше.

Інж. В. Н—вич.

*) В тій збірній цифрі фіґурує український район кубанський 65.5 міл. тон.

**) Для інформації подаємо, що уділ Польщі у світ. нафтовому дорібку незначний, бо в 1931 р. був усього ... проц.

А проте вірують.

В липневому зшитку монахійського журналу „Ґраль" кн. Оболенський пише про релігійні рухи в Радянщині. Тайні релігійні товариства концентруються головно на кавказькому березі Чорного Моря. Більшовицька влада знає про це, однак є цілком безсильна. Вже від довшого часу молоді інжинієри, робітники, а навіть комсомольці на час літніх ферій ідуть на Кавказ. Ніхто не може заборонити їм провести відпочинок над морем або в горах. Більшовики знають, що кавказькі колективи своїм устроєм і способом життя місцевого населення зближені до релігійних товариств, сект, а навіть монастирів. Однак все на око таке звичайне, що нема причини до переслідувань.

Зворот до релігії серед населення Радянщини проявляється не тільки між старшим поколінням, що зневірене до теперішньої форми влади, але головно серед молодої ґенерації. Один духовний з Радянщини оповідає, що двома тільки справами займаються там переважно, про дві річи говорять навіть стоячи у хвості: про хліб і про Бога. Хоча всякі дискусії на релігійні теми строго заборонені і ДПУ того наказу пильнує, всюди, де тільки зійдеться кілька осіб, говорять про релігію. Найбільше інтересуються цією справою жінки. Завдавання питання свідчать про глибоку потребу віри й ревізії поглядів, які в них вповють.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСОЛ У НІМЕЦЬКОМУ УРЯДІ ЗАКОРД. СПРАВ.

БЕРЛІН, 5. 8. ПАТ. Бюро Ковті оголошує такий комунікат: Польський посол зложив учора візиту в уряді заграничних справ. Обговорював актуальні справи, причому тільки згадав про варшавський інцидент з хоругвою. Також польська нота, яка вплинула раніше, підтримує тільки протест польського уряду, не вносячи нових подробиць. Відповідь на ноту буде вислана негайно на письмі і міститиме признання, що поведення німецького шарж д'афер було із становища міжнародніх звичаїв зовсім оправдане, та відкинення протесту.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 7. СЕРПНЯ 1932.

ДАВИД ГЕК.

Бажання.

Юсуф бен Ібрагім, торговник килимами на великому базарі в Іспагані*), був здоровий і багатий, а все таки невдоволений.

Одного вечора, відмовивши молитву, сказав півголосом, зітхаючи до себе, як це вже бувало частіше:

— Ох, хто ж бачив коли, щоб його задушевні бажання здійснилися!

— Які-ж твої бажання? — почув знечевя біля себе запит.

Підвів очі до гори й побачив постать достойного старця.

— Будь поздоровлений іменем Бога і пророка. Хто ти?

— Я післанець здійснення. Зримо або незримо приходжу до кожного жінкородженого й деяким із них приношу задоволення їхніх бажань. А які твої бажання?

— Ох, я мав би доволі бажань, — сказав Юсуф жалісним голосом. — Якби я хотів виписати їх, то й до ранку не був би з тим готовий.

— Розумний має лиш одно бажання, — замітив старець. — У кого їх більше, ніж одно, в того найменше два бажання безглузді. Побажай собі щось, а сповниться тобі.

Юсуф задумався. Одна жадоба випирала в його душі другу, так, що не міг прийти до ніякого рішення.

— Маєш так багато бажань, що ніяке для тебе не буде можливе до сповнення, — сказав висланець Найвищого з усміхом. — А прецінь недостає тобі тільки одного до твого цілковитого щастя.

— Чого? — спитався скваплива Юсуф.

— Я тобі цього не потребую казати. Браму щастя мусить собі відчиняти кожний сам.

— Чи я можу бажати чогонебудь? — спитав тепер Юсуф по короткій хвилині.

— Всього, що тільки можливе для дитини землі.

— Ну, то я бажаю собі... Ні!... Я бажаю собі того, чого мені бракує до щастя!

— Ти хотів сказати дурницю, а несвідомо говориш дуже розумно. Йди спокійно додому, перед третіми півнями повинно твоє бажання бути здійснене.

Після цього постать щезла.

Юсуф пішов додому.

Не міг заснути, думка про те, що прийде, позбавила його спокою. Пізно, опівнічна година минула вже давно, опали його повіки й він уже таки може заснув би, якби нагло якесь лихо не напало на нього. Останній зуб його горішньої щелепи зліва почав саме боліти, чимраз то більше й чимраз то дужче. Юсуф неспокійно кидався на своєму ліжку на всі боки. Година йому проложилась у вічність.

Чув, як спухло йому лице.

Мов навіжений, вискочив і почав бігати по світлиці. Не тямив уже більше тепер про своє бажання, біль зуба, біль зуба був для нього всім.

Коли так під напором болю бігав сюди й туди, почув щось неначе шелест у сусідній кімнаті, але не звернув на це більшої уваги.

Потім — світлиця стала для нього за вузька — він відсунув важкі килимові заслони і пішов на другий бік.

Тепер забув про біль зуба.

Дико вхопив себе руками за волосся і кинувся до шафи, якої двері були навстіж відчинені.

— Злодії! Розбійники! — кричав і глянув повен розпуки довкола, аж під кінець погляд його задержався на свіжо виваленій дірі в стіні.

Справді, так воно й було.

Вдерся злодій і вкрав усі статки, все майно Юсуфа.

В цю мить нагадав собі знову своє бажання і зяву. Жалісно крикнув:

— Ох, ти злий, лукавий духу! Ти післанче Геєнни! Ти післав мені біль, ти причиною, що мене обікрали. Я був здоровий і багатий, тепер я слабий і бідний. Ох, який я був щасливий іще вчора!

— Твоє бажання сповнилося, мій сину, — почув Юсуф знову голос дідуся, який несподівано станув біля нього.

— Ах, це в сам раз те щастя, якого мені бракувало! — крикнув Юсуф у гіркому пересерді.

— Так, це таки й воно, мій сину. Ти був здоров, ніяке лихо не навіщало твого тіла, ти був багатий, ніяка журба за конечні потреби не могла до тебе підійти! Тобі бракувало тільки одного — свідомости твого щастя. А її ти тепер придбав.

— Дивись! — сказав старець знову після короткої зупинки, коли Юсуф глядів перед себе в задумі, — я поведу легесенько свою правицю по щоці й увесь біль мине.

Так і сталось.

— Але мої гроші, моє добро! — нарікав купець.

— Вийди на подвір'я. Злодій, що втік потемки, впав у криницю, де лежить тепер безпомічний, з усіми твоїми скарбами. Візьми їх собі назад, а драбугу передай до суду.

По цих словах зява щезла, а півень надворі запіяв утретє.

З німецької мови переклав

Іван Станичний.

*) Іспаган — місто в перській провінції Ірак-Аджемі, має тепер яких 90.000 душ населення. Колись це був пребогатий город великої і могутньої перської держави, сі... династії Софі, блискуча і славна світова столиця, ... чудових будівель та прибрано 700.000 душ населення. Щасливі подорожники мають нагоду ще ... оглядати там прегарну палату Чім Салун і ... Лутф Аллах. — Прим. перекладача.

Польська кооперація на північно-західних землях.

Крім кооператив, що належать до РСУК, на північно-західних землях істнують кооперативи, що належать до польських союзів.

Подамо тут деякі дані про кооперативи двох польських союзів.

1. Związek Spółdzielni Spożywców Rz. P. у Варшаві обєднував у 1930 р. 60 споживчих кооператив (на 758 всіх союзних кооператив). З того припадало на Волинь 21, Холмщину 28, Полісся 14. Підсумовані статистикою 55 кооператив мали 6.128 членів, уділового капіталу мали 105.569 зол., фонди резервові 131.456 зол., запас товарів 391.957 зол., товарові довжники 210.046 зол., білянсова сума 850.989 зол., оборот (торги) 3.499.036 зол.

До цього „Звйонзку" належало в 1930 р. ще 8 мешканевих кооператив.

2. Związek Rewizyjny Spółdzielni Rolniczych у Варшаві обєднував у 1929 р. 349 кредитових кооператив, у тім 347 кас Райфайзена-Стефчика і 2 кооперативи загальні (в Луцьку, Горохові), 57 молочарських, 4 „Рольнікі" і 4 рільничих, разом 414.

Кас Райфайзено-Стефчика було: на Волині 219, Холмщині 25, Поліссю 103.

Підсумовані статистикою 336 кас мали 75.364 членів, протягом 1929 р. дали позичок на суму 11.159.691 зол., власних капіталів мали на уділах 1.990.512 зол., фондах резервових 967.353 зол., вкладки щадничі становили суму 944.636 зол., стан уділених позичок 9,713.367 зол., білянсова сума 12,086.351 зол.

Молочарські кооперативи були розміщені: на Волині 36, на Холмщині 10, на Поліссі 11, разом 57.

Підсумовані статистикою 55 молочарських кооператив мали 6.321 членів, 2.608 доставців, котрі зголосили 10.878 коров, переробили 6.976.3 тисяч літрів молока, виробили 294.396 кг. масла і 2.105 кг. сира. За молоко виплатили 1,427.337 зол. За масло й інші молочарські продукти вторгували 1,697.156 зол. Власних капіталів мали на уділах 153.084 зол., фондах резервових 99.667 зол., вартість уряджень 295.891 зол., білянсова сума 639.746 зол.

„Рольнікі" мали 1.013 членів, торги їх 2,978.316 зол., власні капітали на уділах 51.839 зол., фондах резервових 53.710 зол., запас товарів 384.051 зол., товарові довжники 128.729 зол., білянсова сума 1,414.536 зол.

До обох польських союзів належало в 1929/30 рр. на ПЗЗ. 486 кооператив, до РСУК належало в 1930 р. 417 кооператив. Кооперативи польських союзів переважають кооперативи РСУК своєю ріжнородністю, чисельністю і оборотами. („Г. К. Ч.").

А. Жук.

Дальша москалізація церкви.

(Кореспонденція з Волині).

Десятиліття історія православної церкви в Польщі уявляє собою криву лінію наступів і відступів москалізації. Коли українці вели оборону міцно й дружно, церковна влада йшла на уступки й давала можливість у дечому „українізувати" українську церкву. Як тільки український фронт слабнув, митрополія переходила в наступ і відбирала заняті українцями позиції.

В останньому часі вища церковна влада, використавши витворену на Волині ситуацію, знову перейшла в рішучий наступ.

Як це сталося, інша річ, але є фактом, що **дорогу для цього наступу очистила на Волині так звана „певнівщина"**. Вона довела до стану анабіози церковну фортецю українства — Луцьке братство, причинилася до ліквідації церковного комітету, проголосила перемиря з московським командуванням й ослаблення боротьби за безоглядну українізацію до моменту скликання собору, співала в унісоні із „За Свободою" про санкціонування українізації цим „русским барiном"-собором, створила російсько-українське т-во ім. Петра Могили, розпочала братання з біломосковцями, їла з одного „котьолка" в Луцьку й запросила до нього самого митрополита, ввела до часопису „За Соборність" і до промов російську мову поруч української, разом з п. Туберозовим вмовляла в маси, що треба занехати „рознь" і чекати, що скаже собор.

Але „московський барін" — собор не такий чурний, щоби спішити й власними руками узаконювати в церкві народоправство й український „сепаратизм".

Маси не послухали запевнень „певнівщини" й продовжували українізацію церкви власними засобами. Та ще почали недвозначно показувати пальцями в бік авторів „перемиря".

І ось, щоби остаточно скомпромітувати „церковні осягнення певнівщини" „Волинський епархіяльний місіонарський комітет" видає історичний обіжник про збереження в церкві славянської мови, а розумій: російщини. Воякам у рясах не чужа дипльоматія. Підписати самому такий обіжник незручно. І дали його підписати б. міністрові УНР, нині священикові Ведибіді-Руденкові. Отже українському міністрові нібито випадає бути вищим від українського єпископа в справах мови.

Згаданий обіжник, з дня 26. травня ц. р. ч. 206, адресований до предсідників повітових місіонарських комітетів, подає постанову згаданого епархіяльного комітету, затверджену митрополитом Денисом, і написану російською мовою. Текст постанови подаємо згідно з оригіналом.

„Церковно-славянскій языкъ в богослуженіи для украинскаго населенія Волыни является не чужимъ, а роднымъ и совершеніе богослуженія на церковно-славянскомъ языкѣ должно быть обязательнымъ для духовенства всей епархіи, кромѣ тѣхъ приходовъ, гдѣ имѣется надлежащее разрѣшеніе и благословеніе Епархіальной Церковной Власти на совершеніе богослуженія на языкѣ украинском. Духовенство епархіи никоим образом не должно по собственному почину стремиться к замѣнѣ церковно-славянскаго языка в богослуженіи языком украинским, и никоим образом не допускать разрѣшенія вопроса об украинизаціи богослуженія на сельских сходах, приходских собраніях или в ином непредусмотрѣнном и неустановленном Епархіальной Властю порядкѣ. О. о. Благочинным и настоятелям приходов належит твердо помнить, что не всякія перемѣны в церковной жизни бывают полезны для Божіяго дѣла, особенно если онѣ происходят по мотивам характера нецерковнаго. — Член Епархіяльнаго Місіонерскаго Комітета В. Руденко".

Після цього обіжника питання українізації знову набрало гострого характеру, бо кожний „русскій" батюшка є добре озброєний проти нього всесильним папером з підписом б. міністра УНР.

Але справу українізації церкви наше селянство не зводить до богослужебної мови. Воно хоче мати в особі священика приятеля своєї мови й культури та керманича в справах відродження рідних форм життя. За це властиво й боряться маси. Та який священик після цього обіжника візьме на себе таку ролю? Адже ж він добре вміє читати такі обіжники та добре знає про долю багатьох засланих священиків-українців.

А що на це „певнівщина", яка радила миритися, вірити й чекати на собор? В ч. 28-29 „Укр. Ниви" вона ввічливо питається: „Як це розуміти?" (бачите, які маленькі діточки, і зрозуміти не можуть!), а далі пишуть собі так наівно:

„Маємо шерег документів, які свідчать, що нібито (чуєте?) церковна влада прагне скликання церковного собору. Дивним (!) стає, що одночасно церковна влада затверджує документ, який ухвалено без участи мирян і не на користь українському народові. Мусимо категорично ствердити, що подібні обіжники на Волині в опінії віруючих знову підірвуть авторитет ерархії, який з такими трудностями сяк-так вдалося загальними зусиллями („певнівщини") піднести".

З цих слів бачимо, що „певнівщина" мала завданням підняти на Волині престіж московської ерархії, яка весь час підкопом веде боротьбу з українством, та що вдячна за це ерархія наклала печатки на українізацію церкви та ще рукою УНР-ського міністра.

Залишаються ще питання: за що „певнівщина" піднімала цей авторитет?", де кінчається сама „певнівщина" й де починається зміцнений наступ білої Москви на церковному відтинку, ліквідація Братства й т. д.?

Хібаж це не скриті від денного світла підкопи під українство? І який ввічливий тон певняків у відношенні до тих, що ведуть ці підкопи, а який брутальний у відношенні до тих, що кличуть до оборони церкви перед московським наступом? Хіба не є це цікавим і знаменним?

Після того, як збанкрутована „певнівщина" знову зміцнила москалізацію українського народу через православну церкву, очевидно українським масам прийдеться самим забалакати в церковних справах. І тоді, очевидно, прийде відповідь на питання: „Що це значить?"

Православний.

ОСТАННІ ВІСТИ

КАТ У ЧОРТКОВІ.

3. серпня наглий суд у Чорткові засудив на кару смерти 25-літнього Гр. Дмитрука та 26-літнього Мик. Слободяна з Добрівлян, пов. Заліщики. Президент держави помилував лише обв. Слободяна, замінюючи йому кару смерти на безречинцеву тюрму, а присуд щодо обв. Дмитрука потвердив. 4. серпня вечором кат повісив Дмитрука.

ОСТАННІ ВІСТКИ З КРАЮ.

СТАНИСЛАВІВ, 5. 8. ПАТ. Між Дзвиняче[м] і Надвірною побили невідомі люди Федора Князевича з Порогів. Князевича найшли непритомного на його возі. Відвезли його до шпиталю в Надвірній. Напасники відрізали Князевичев[і] торбу.

БОРИСЛАВ, 5. 8. ПАТ. У фабриці „Галіція" вибух попарив тяжко дестилятора Лежоня та практиканта Гавснера студ. варшавської політехніки. Вибух знищив фабр. урядження.

РІВНЕ, 5. 8. ПАТ. На залізничім відтинку Рокітно—Сарни до поїзду, що їхав до Сарн, 2 км. від Рокітна старалося вдерти 4 бандитів. Поїзд здержали, а поліція, що наїхала дрезиною, пустилася в погоню за бандитами. Поліція їх арештувала.

РІВНЕ, 5. 8. ПАТ. Окр. суд у Рівнім засудив Олександру Шпак на 2 роки вязниці за вбивство троє дітей. Суд узяв під увагу низький умовий рівень обвинуваченої, тому визначив їй таку низьку кару.

ПОСОЛ ГРОДЗІЦЬКИЙ ЗРІКСЯ МАНДАТУ.

Посол до сойму з виб. округи Перемишль—Сянік і член клюбу ББ. Ґродзіцький зрікся посольського мандату. Він належав до консервативної групи клюбу ББ.

НАГЛІ СУДИ ТА КАРИ СМЕРТИ.

БЕРЛІН, 5. 8. ПАТ. „Тел. Уніон" повідомляє, що декрет президента Німеччини проти політичного терору війде в життя, коли до 18 годин положення не зміниться. Декрет передбачує введення наглих судів і кари смерти за акти терору.

ЗАГАДОЧНИЙ ВИЇЗД МЕКДОНАЛЬДА.

ЛЬОНДОН, 5. 8. ПАТ. Після 2-денного побуту в Льондоні Мекдональд учора відлетів літаком із міністром летунства льордом Льондондері в невідомому напрямі. Поінформовані здогадуються, що Мекдональд відлетів до замку льорда Льондондері Мавнт-Стюарт у півн. Ірляндії. Приїде туди й Де Валера й там відбуватиметься конференція для англ.-ірляндського порозуміння.

МЕКДОНАЛЬД НЕ ПЕРЕГОВОРЮЄ ЗІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

ЛЬОНДОН, 5. 8. ПАТ. Аг. Райтера довідується, що Мекдональд не думає тепер обговорювати зі Злученими Державами справи довгів, бо думає, що ця справа буде актуальна щойно після виборів президента Злучених Держав.

ЗГОРІЛО 4.500 ШТУК ХУДОБИ.

ШІКАҐО, 5. 8. ПАТ. У півд.-зах. частині Шікаго згоріли величезні склади збіжа. Згоріла теж частина різні, а в ній 4.500 штук худоби. Втрат є на 2,400.000 фунтів.

ЗАМАХ НА РЕДАКТОРА.

КАЛЬКУТА, 5. 8. ПАТ. Молодий бенгалець стріляв із револьвера до редактора видавництва „Стейтсмен" Вотсона. Підчас арештування бенгалець застрілився.

БУРІ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 5. 8. ПАТ. У півн. провінціях Італії перейшли сильні бурі та спричинили величезні школи. Біля Тревіза буря знищила багато засівів. Втрат є на мільон лірів.

ГРОШОВА БІРЖА.

Нюйорк 8.92.4, 8.94.4, 8.90.4. Нюйорк тел. 8.92.9, 8.94.9, 8.90.9. Париж 34.95, 35.04, 34.86. Берлін 212.15. Льондон 31.03, 31.00, 31.18. Швайцарія 173,70, 174.13, 173.27. Італія 45.50, 45.72, 45.28.

Українські парляментарі в Румунії.

Офіціяльний вислід.

„Час“ у ч. 1.102 з 5 ц. м. подає:

На основі оголошення у „Моніторул Офіціял“ вийшли послами до парляменту чи пак до сенату отсі українці:

Д-р Володимир Залозецький (сенат),
Д-р Денис Маер-Михальський (сенат),
Юрій Сербинюк,
Григорій Андріящук (нац.-цар.),
Юрій Янчик (соціяліст) та
Ілько Гаврилюк (нац.-цар. у Бесарабщині).

—o—

Пруський соймʼ

БЕРЛІН. ПАТ. Конвент сеніорів рішив скликати пруський сойм на 16. серпня ц. р. На дневному порядку находяться внесення соціял-демократів і комуністів, спрямовані проти покликання комісаря для Пруссії та проти терористичної акції гітлерівців. Справа вибору премієра на цьому засіданні не передбачена.

Перед госп. конференцією в Льондоні.

В політичних французьких і англійських колах настало велике занепокоєння з приводу застережень і обмежень, від яких Злучені Держави узалежнили свою участь у працях світової господарської конференції в Льондоні. Як заявляють компетентні американські чинники, уряд Злучених Держав не згодиться, щоб на конференції говорили в справі міжсоюзничих довгів і про митні тарифи. Зате з Вашінґтону повідомляють, що Америка порушить на господарській конференції перш усього справу роззброєння європейських держав.

У звязку з тим париська преса цитує сатиричну статтю „Дейлі Експрес“, що з огляду на застереження Америки господарська конференція буде мабуть дебатувати над прогібіцією, спортом, погодою, Морісом Шевальє і Союзом Народів.

Фашисти славлять війну.

В щоденнику „Пополо д' Італія“ Мусоліні помістив статтю, в якій виступив проти пацифізму й демократії. Обмірковуючи політ. й соціяльні доктрини, він як фашист не може вірити в можливість і доцільність тревалого миру. Він пише: „Італія відвертається від фашизму, який означує резиґнацію з боротьби за право до життя. Тільки війна може піднести людську енергію на найбільшу височінь. Тим, що показують відвагу, війна надає знамя особистої гідности“. Дальше Мусоліні звертається проти демократії й заявляє: „Фашизм противиться, щоб уряд, конферуючи з масами, міг щось зробити. Демократія це режім без короля, але з багатьома королями, які часто є більшими тиранами і шкідниками, ніж один тиран“.

—o—

По широкому світі.

— До Варшави приїхав Чарльс Девей, б. фінансовий дорадник польського уряду.

— Ректор кеніґсберського університету проф. Борк скликав академічне віче, на якому заохочувала молодь до участи в будові фортифікацій т. зв. кенігсберського трикутника.

— Шеф ґенерального штабу американських Злучених Держав має приїхати до Польщі, щоби відвідати центри військового вишколення.

— Головна комісія австрійської Національної Ради приняла льозанський протокол з формальними застереженнями.

—o—

НОВИНКИ

— **Не спиняйте** видавничого руху нашого щоденника та не наражуйте видавництво на великі матеріяльні втрати, але негайно вишліть свою залеглість.

— **Свято на Маківці і в Підлисю** відбудеться цього року в одному дні, а саме в неділю 7. ц. м. Шкода, що управи товариств, які займаються уладжуванням цих свят, не порозумілися щодо речинця, щоби свята не сходилися на один день. Та проте думаємо, що це не відібється на фреквенції згаданих свят і вони відбудуться не менше величаво, як і попередніми роками. — На цю саму неділю (7. VIII.) заповіджене теж Повітове Свято Поляглих в Раві Руській.

— **Ходім на празник до Кривчич!** Пригадуємо, що в неділю 7. ц. м. відбудеться храмове свято в церкві св. пророка Ілії у Кривчичах в найближчому сусідстві Львова. Торжественне Богослуження на майдані біля старої церкви-башти починається в год. 10. передпол. Співатиме мішаний хор під управою радн. Купчинського. Українські львовяни мають знамениту нагоду вибратися до історичних Кривчич, вислухати Служби Божої, оглянути стару, незвичайно оригінальну церкву-твердиню і підняти на дусі тамошнє греко-кат. населення, на душу якого йде завзятий наступ з кількох сторін. Усім, що вибираються на це храмове свято з міста, радимо їхати одинкою або вісімкою до Личаківського двірця, звідки матимуть до кривчицької церкви (просто дорогою попри церкву оо. Студитів) усього 15 хвилин ходу.

— **Поминальне богослуження за бл. п. Бронислава Янова**, б. директора „Карпатії“ і голову Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові, відбулося в пятницю 5 ц. м., в перші роковини його смерти, в Успенській церкві. Поминальне богослуження і панахиду відправив о. Василів. Не зважаючи на вакаційну пору, явилося на богослуженні поважне число громадян, представників згаданих установ і приятелів Покійного.

— **Проти діточих садків.** Повідомляють нас, що дрогобицьке старосто заборонило на основі т. зв. „дубенського права“ вести діточий садок у Добрівлянах. Причина заборони та, що, мовляв, саля розвязаної читальні „Просвіти“, де містився садок, „не відповідає вимогам санітарним і безпеки“. А треба знати, що в тій самій салі повних чотири роки (до 1931 р.) містився один відділ місцевої державної (не приватної!) школи і тоді та сама саля відповідала всім вимогам санітарним і безпеки...

— **Чистка в клюбі ББ.** Президія польського соймового клюбу ББ припинила членство посла Влад. Конярка, доки компетентні чинники не вияснять закиди, зроблені йому у звязку з вітуванням в одному селі повіту Кутно.

— **Вибрик чи провокація?** На гостинці із Золочева до Хильчич найшли два перевернені телеграфічні стовпи з перетятими дротами. Поліція шукає за винуватцями.

— **Міські цвинтарі.** В найближчому часі має вийти міністерський розпорядок, що накаже закладати міські цвинтарі по всіх містах.

— **Нічна летунська комунікація.** Департамент цивільного летунства в міністерстві шляхів має ввести нічну летунську комунікацію на всіх польських лініях. На першому пляні стоїть лінія Варшава — Львів, де на цілому просторі будуть уставлені спеціяльні електричні лямпи, що освітлюватимуть дорогу на 60 км. Біля тих лямп будуть помічні майдани з окремою технічною обслугою.

— **Дрібні вісти.** Над Берестям перейшла сильна буря, що наробила великого знищення, причому згинуло кілька осіб. — В часі бурі над Кельцями грім ударив у хату і поразив четверо дітей, з яких троє померло. — В Туринці пов. Жовква повісилася 68-літна Марія Репкова, не хотячи жити на ласці родини. — В Залусках біля Вильна бугай вхопив на роги Гната Бука і кинув ним до землі, наслідком чого він умер.

— **Великий бій пачкарів з граничною сторожею.** Німецько-бельгійську границю коло Ахену заатакувала ватага пачкарів, пробуючи дістатися до Німеччини. Гранична сторожа, бачучи довгу розстрільну пачкарів, дала наперед сальву в повітря. Пачкарі відповіли стрілами з мавзерів. Тоді граничники припали до землі і почали відстрілюватися. Стрілянина тревала пів години і пачкарі почали перемагати, користуючись військовою тактикою. Частина їх рушила приступом на сторожу, а інші, обвантажені товарами, обійшли боками й дісталися до границі. Тимчасом гранична сторожа дістала підмогу, яка відкинула пачкарів назад. Кільканацятьох пачкарів арештовано, а решта втікла назад з товарами. Були це цілі паки шовку, який хотіли перенести до Німеччини. Вислід бою: один пакар і два стражники вбиті а кільканацять ранених.

— **Страшна смертність дітей в Румунії.** Румунська преса подає цікаву статистику смертности серед румунських дітей, зладжену на основі дослідів експертами Союза Народів. Цифри стверджують, що в Румунії є найбільша смертність серед дітей на цілому світі. На тисячу новонароджених дітей вмирає у першому році життя 220 або 22 прц. На 100 випадків смерти взагалі 40—50 є діти.

— **Згоріла летунка.** З Дербену повідомляють, що літак, в якому находилася летунка міс Павід, спалахнув вогнем і впав на землю. Зпід його останків добули спалене на вуголь тіло нещасливої летунки. Катастрофа сколілася на очах многолюдної публики.

— **Проти обманчивої реклями.** В кіні „Сідолі“ в Ясах прийшло перед кількома днями до великої авантури. Управа кіна реклямувала кожну нову фільму тим способом, що вступ вільний тільки для дорослих. Наслідком того саля була все переповнена. Однак швидко публика зміркувала, що впала жертвою реклямового обманства, бо фільми були за дурні навіть для дітей. Тому зажадала звороту грошей, а коли це не помогло, знищила уладження салі.

— **Незвичайне самовбивство вояка.** Вацлав Хуля, вояк 4. летунського полку в Торуні, вилетів з підхорунжим Дзержаком на вправи. Хиля сповняв ролю балясту, що обтяжував апарат. Коли літак находився на висоті 500 метрів, Хиля швидко відіпняв ремені, якими був привязаний, і вискочив. Згинув на місци. Причина самовбивства невідома.

— **Пожежі.** В Кружиках пов. Самбір згоріло шість домів вартости 6.600 зол.

— **Зловживання в Касі Хорих** викрили в Костополі. Допустився їх управитель Петро Макаревич, що був спершу постерунковим, опісля тайним агентом. Спроневіривши в касі кілька тисяч зол. він пропав без сліду.

— **Радіовеликан.** Коло Москви викінчують будову нової радіостанції зі силою 500 кільоватів. Агенція Тас повідомляє, що нова радіостанція буде найсильніша в Европі та Америці. В жовтні ц. р. буде пущена в рух.

— **Грім убив чотири особи.** В селі Занечка пов. Костопіль грім ударив і вбив стару матір та дві доньки. В сусідній Орлівці згинув господар Роман Пастаїв, поражений громом на подвірю.

— **Саркофаг Овідія?** В Констанці відкрили старий римський саркофаг, довгий на 2.70 м. і високий на 2.40 м., на якому відчитано напис слово „Овідіюс“. З Риму вибирається до Констанци окрема комісія, щоби розглянути справу. Саркофаг важить 8.500 кг.

— **Нездарна господарка в Білостоці.** Міністр внутрішніх справ розвязав міську раду і зложив з уряду членів маґістрату в Білостоці з причини нездарної господарки. Містом має управляти урядовий комісар.

— **Напад коників-стрибунців на Вінніпеґ.** Канадійське місто Вінніпеґ, що має 250 тис. населення, навістила велика маса полевих коників-стрибунців. Комахи ті заволоділи цілим містом, втискаються всюди. Напад цей говорить про катастрофу, яка навістила фармерів у стейті Манітоба. З червами комах боролися всякими способами, та безуспішно. Комахи, що досі були нещастям для фарм, тепер дістали крильця та дісталися до міста. Шкід заподіяли фармерам на кількасот тисяч долярів. Фармері, що плекають домашню птицю, також мають втрати, бо птиця, що їсть ті комахи, зносить яйця пізніше, та вони наслідком запаху й барви не надаються до вжитку.

— **Напад злодіїв на монастир.** На православний монастир у Меленях (Луччина) напало вісім злодіїв. Вони забрали багато церковних риз і золотий хрест, 70 золотих і 15 ам. долярів. Шістьох злодіїв зловили. Інших шукають.

— **Проти „цілую ручки“.** В Празі утворився клюб противників товариської форми „цілую ручки“ і розпочав кампанію проти тієї форми повитання або пращання як середньовічного останку.

— **Радянсько-польську границю** біля Будислава хотіла, як повідомляють із Вильна, перейти якась молода людина з Радянщини. Побачила його радянська гранична сторожа й почала стріляти, ранячи його в ногу. На вид підходячих вояків втікач добув револьвера і стрілом у голову відобрав собі життя.

— **Перемога Альохіна.** В Берні відбувся міжнародній турнір шахістів, на якому першу нагороду 1.200 швайцарських франків здобув (12 і пів пунктів) світовий мистець Альохін. Другу і третю нагороду дістали Фльор і Айве (по 11 і пів пункта), четверту ґіндус Кган (11 п.), пяте і шосте місце заняли д-р Бернштайн і Боголюбов (по 10 п.), на семому і восьмому місці найшлися братя Ганс і Павль Йонери (по 7 п.). Дальші місця заняли: Гроб, Гененберґер, Неґелі 3 і пів і Штелеґін 2 п.

—o—

Дописи.

ГОРОДОК. **(Ювилей філії „Просвіти“).** В неділю 26. VI. ц. р. святкувала філія „Просвіти“ в Городку 25-ліття свого істнування. Від часу всенародніх здвигів з нагоди берестейського мира (1917 р.) та ювилею митрополита Шептицького (1930) не бачила Городецька Земля такого величавого здвигу народу й такого могутнього вияву освідомлення народніх мас, як це мало місце в памятну неділю 26. VI. 1932 р. Свято почалося приїздом представника митрополита о. прелата Пасецького та делеґата Головного Виділу „Просвіти“ п. Миколи Дужого, яких на залізничому двірці в імени ювилейного комітету привитали посол д-р Степан Біляк та о. д-р Гнат Цегельський. Супроводжені стрійною бандеєю

з козацьких строях прибули оба делегати до церкви св. Івана. Там в год. 10.30 о. прелат при співучасти духовенства цілого деканату відслужив соборну Службу Божу з діяконами в каплиці на обширнім цвинтарі в присутности величезного здвигу народу і з Городка і з повіту. Співав хор читальні „Просвіти“ з Городка під батутою знаного диригента п. Евстахія Мельника. По евангелії о. прелат Пясецький звернувся до народу з промовою, в якій згадав часи, коли перед 30-ма роками прибув як сотрудник до Городка, де називатися українцем уважалося просто злочином та дав вислів радости що добрий і привязаний до своєї церкви й нації городецький народ пірвав тенета москвофільства та згуртувався під прапором освіти в українському дусі. При кінці подав зібраним від Ексц. Митрополита архієрейське благословення. — При кінці Служби Божої палко промовив красноречивий проповідник о. Вол. Демчук, парох Галичанова. По Службі Божій відслужено соборну панахиду по померших членах основателях філії „Просвіти“ та інших українських діячах. Відтак уформувався величавий і зразковий похід з церкви св. Івана через вул. Перемиську і Ринок на площу Т-ва „Поміч“, де мала відбутися ювилейна академія. Впорядчиками походу були члени „Сокола“ з Городка під проводом голови м-ра Андрущишина Ст. та начальника стягу п. Світенького Евстаха. Похід цей обіймав понад 2.000 зорганізованих читальників, а по боках і за походом ішла шістьтисячна маса народу, яка лявіною котилася в сторону ринку, викликуючи подив і пошану у своїх та чужих. Обширна площа Т-ва „Поміч“, яка може помістити 6.500 осіб, наповнилася вщерть народом. На естраду виступив голова філії „Просвіти“ о. дек. Фединський з Любіня та у своїй промові привитав делегатів зі Львова, сідоглавих живих членів основників філії мец. д-ра Льонгина Озаркевича, п. Процишина Василя, о. Вол. Стеблецького, п. Кисіля Петра та п. Матковського Михайла, які клали основи просвітної праці в городецькім повіті, а також померших діячів: о. Цара, о. Романюка, о. Чарнецького та інших. Перших повитано оплесками, а память останніх пошанували всі повстанням з місць та хвилиною врочистої мовчанки. Ті діячі набули гарний мурований дім для філії „Просвіти“ та поширили сітку читалень по повіті до війни. Згадав дальше промовець повоєнну організаційну діяльність посла д-ра Степана Біляка, адвоката з Городку, інж. Романа Паламарчука та урядовця „Просвіти“ п. Петра Кушніра, праці яких між народом в городецькому повіті завдячуємо великий успіх ювилейного свята та дисципліну читалень. По промові голови слідували хори і декламації. Виступали хори читалень з Мальчиць, Малкович, Річичан, Лісович і Городка під проводом своїх диригентів, орхестра з Керниці та декляматори і декляматорки з Мшани, Дроздович, Галичанова, Лісович. Зокрема заслужені оплески зібрала деклямація абсольвента гімн. Горошка „До молоді“. Пісні „Боже, вислухай благання“, Просвітянський гимн та при кінці „Ще не вмерла“ відспівали злучені хори під батутою урядовця філії п. Петра Кушніра, який чотири місяці день в день обїздив читальні і переводив приготування хорів та деклямацій до академії. З хорів вибивався найбільше хор читальні „Просвіти“ в Городку під батутою п. Мельника Евстаха. — Прикро вражала відсутність хорів читалень з Мшани (вина диригента), Керниці та Тучап, як також орхестри з Малкович, які мали також визначені точки, та не явилися. Цю некарність і необовязковість треба напятнувати. В половині академії була точка привітів. Перший привітав ювилятку делегат Головної Управи п. Дужий Микола. В імени Української Парляментарної Репрезентації промовив посол д-р Біляк Степан. Потім слідували привіти господ.-економічних товариств (п. Процишин), „Рідної Школи“ (о. д-р Цегельський), Українського Катол. Союзу (п. Лаптута — на якого внесення вислано привітну телеграму до Ексц. Митрополита), Т-ва „Сокіл“ (п. Андрушків Вол.), Філії „Союзу Українок“ (п. Цяпкова Ем.), членів основників (о. Сохацький Волод.), академічної молоді (п. Цяпка), „Сільського Господаря“, Мар. Т-ва Пань (п. Яворська) та від шіснацяти читалень з повіту. Академія тревала від год. 2—6. попол., а що народ не хотів розходитися, то орхестра з Керниці як надаток відіграла під проводом свого енергійного диригента низку козацьких та стрілецьких пісень. — Треба ще згадати, що по привітах мав реферат урядовець філії п. Кушнір П. про історію філії „Просвіти“ в Городку та її читалень. Філію основано 1909 р., має вона свій мурований чиншовий дім у Городку. Читалень у судовому городецькому повіті є 21, з яких дві мають власні доми; членів мають читальні пересічно по 70. Хорів є 8, аматорських гуртків 12, орхестр 2, бібліотеки є всюди крім Завидович. Майже всюди, де є читальня, повстають і кооперативи та молочарні. Згадав також про визначніших діячів по селах і зпоміж інтеліґентів і зпоміж селян. — По скінченій академії слідували всенародні забави і танці для сіл до 8. год. веч. та в читальні в Городку для місцевих від год. 8. веч. до рана. Чистого доходу з цілого свята було 197.72 зол. —

М-ч.

СПОРТ.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Товариські змагання копаного мяча цих старих противників відбудуться в неділю 7. ц. м. на грищі Гасмонеї за Личаківським парком. Початок змагань год. 5 попол. Попередять змагання дружин молодших в год. 3.30. Ціни вступу найнижчі.

МЕТА — ТРИЗУБ.

В неділю 7. серпня ц. р. грають на площі Сокола Батька (підчас фестину) в год. 5-ій Мета з Тризубом за мистецтво львівської округи У. С. С. Добра форма обох дружин каже сподіватися цікавої і завзятої гри. Молодий склад Тризуба, маючи за собою першу зустріч ну з Чорноморцями, мусітиме змагатися завзято, щоб побороти небезпечну одинацятку Мети. Вступ на змагання низькі.

СПОРТОВІ ВИСЛІДИ.

СТАНИСЛАВІВ. **Гакоаг — Пролом 2:1.** Змагання за мистецтво Б-кляси. Ворота для Пролому стріляв ...вицький. Після тих змагань Пролом стратив усі вигляди ції до мистецтва округи, бо його здобула вже остаточно Станиславовія, перемігши 49 п. п. 3:1.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом II. — Гакоаг II. 4:1.** Змагання за мистецтво Ц-кляси. На цих змаганнях здавав практичний судейський іспит проф. Хичій.

МОСТИСЬКА. **У. С. Т. „Скала“ (Мостиська) — У. С. Т. „Дністер“ (Самбір) 2:4.** Товариські змагання двох українських дружин, на які самбірський „Дністер“ приїхав фірами. Не зважаючи на втому, грачі „Дністра“ виявилися краще зіграними і тому перемогли заслужено. Суддював п. Медвецький з Перемишля.

У. С. Т. „Скала“ в Мостиськах займає тепер друге місце у табелі перемиської Ц-кляси.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. д-р Григорій Литвинович, пенсіонований учитель муж. учит. семинарії, почесний член гр. кат. епископської консисторії у Станиславові, голова філії общества ім. Качковського у Станиславові і т. д., помер у Станиславові в 71 р. життя дня 23. м. м. В. Й. П.!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 5.VIII. 1932 за масло експортове та десерове пріма 2·60 зол., в літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., ... вень 3·50 зол

ОГОЛОШЕННЯ

Кіна.

АПОЛЬО: „Погорда смертю“ і „Подорож довкола світа“.
КАСІНО: „Дорога велитнів“.
КОПЕРНИК: „На заході не було так зле“ і „Спізнений романс“.
АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.
МАРУСЕНЬКА: „На заході не було так зле“ і „Спізнений романс“.
МІРАЖ: „Бастер Кітон проти Чарлі Чаплина“.
ОАЗА: „Велика гра“.
ПАН: „Розкішна дівчина“ і „Майбутність та життя жінки“.
ПАЛЯС: „Містір...“.
ПАСАЖ: „Червона помста“.
ПРОМІНЬ: „Романс кадета“.
СОНЦЕ: Черев ферії нечинне.
СТИЛЕВЕ: „Погании“ і „Льорель та Гарді“.
УТІХА: „Крівава помста“.
ХІМЕРА: „Табу“.

—o—

Закордонне радіо.

Неділя, 7. серпня 1932.

Ляйпціг (259,3) 16.00, 20.00 Концерт, 17.30 Комедія, **Гільверзум** (296,1) 13.40 Концерт, **Мілано** (331,4) 20.30 Опера, **Штрасбург** (345,2) 18.30 Концерт, **Штутгарт** (360,6) 11.30 Музика Бетовена, 13.10, 14.00 Концерт, 19.30 Віолянчеля, **Букарешт** (394,2) 20.00, 21.05 Концерт, **Берлін** (419) 14.55, 16.10, 18.00 Концерт, 19.10 Камеральна музика, 21.50 Опера, **Стокгольм** (435,4) 20.45, 22.00 Концерт, **Рим** (441,2) 20.30 Вечір опери, **Брюсеян** (509,3) 21.00 Концерт, **Відень** (517,2) 11.25 Концерт, 15.30 Камеральна музика, 20.30 Опера, **Рига** (525,4) 19.30 Вечір Вагнера, **Мінхен** (532,9) 11.25 Камеральна музика, **Будапешт** (550,5) 19.30 Циганська музика, 20.45 Опереткова музика, **Харків** (937,5) 15.15, 16.10, 20.00, 20.30, 24.00 Концерт, **Ленінград** (1000) 16.25 Симфонічний концерт, **Осльо** (1083) 17.30 Фортепян, **Париж** (1724,1) 20.30 Легка музика.

Понеділок, 8. серпня 1932.

Ляйпціг (259,3) Популярний концерт, **Моравська Острава** (263,8) 12.30 Концерт радіоорхестри, **Гільверзум** (296,1) 16.40, 18.10 Популярна музика, **Бресляв** (325) 16.30 Концерт радіокапелі, **Мілано** (331,4) 11.15, 13.00, 19.05 Популярна музика, **Штрасбург** (345,2) 19.45 Оперетка, **Штутгарт** (360,1) 12.00 Легкий концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.15 Фортепян, 19.00 Концерт, **Рим** (441,2) 17.30 Концерт солістів, **Прага** (488,6) 19.25 Скрипці, **Брюселя** (509,3) 21.00 Симфонічний концерт, **Відень** (517,2) 21.00 Серенади, **Рига** (525,4) 19.30 Опера, **Мінхен** (532,9) 16.05 Концерт, **Будапешт** (550,5) 17.00 Циганська музика, 18.30 Популярний концерт, **Харків** (937,5) 14.00 Грам. плити, 14.30, 15.15, 20.30, 24.00 Концерт, 18.40 Народня музика, **Осльо** (1083) 20.00 Концерт радіоорхестри, **Париж** (1724,1) 16.45 Фестіваль Моцарта, 21.30 Камеральна музика, **Гуіцен** (1875) 19.40 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 7. серпня 1932.

9.30 Трансмісія з Коморова, 11.58 Час, 12.10 Метеор. комунікат, 12.15 Поранок, 12.55 Відчит, 14.00, 16.45, 20.00, 22.00 Трансмісія з Варшави, 16.05, 19.50 Грам. плити, 18.20 Концерт, 19.15 Всячина, 19.30 Програма на слідуючий день, 19.35 Технічна скринка, 21.50 Спортові вісти.

Понеділок, 8. серпня 1932.

11.58 Час, 12.10 Пресові вісти, 12.20, 12.45, 15.10, 15.40 Грам. плити, 12.40 Метеор. комунікат, 16.40, 20.00 Трансмісія з Варшави, 18.00 Відчит, 18.20 Легка музика, 19.15 Всячина, 19.30 Програма на слідуючий день, 19.35 Пресовий комунікат, 19.45 Старі і молоді, 22.50 Трансмісія з Кракова, 22.55 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Марія Біленька зложила 10 зол. на „Українську Захоронку“ замісць цвітів на могилу бл. п. Евгенії Вергановської.

На „Рідну Школу“ зложили Вп.: Олена Кисілевська і Ганна та Володимир Ганківські — Коломия 10 ам. дол. замісць вінка на могилу бл. п. д-ра Вол. Сіменовича в Чікаго; д-р Никола Янів, ветер. лікар — Ілін в ЧСР. 40 ч. кор. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 164 1—1

Справлення похибки. У виказі жертводавців, поміщенім в 165 ч. „Діла“ пропущено, що з нагоди вінчання Вп. п. Стефанії Кордубівної і д-ра Тараса Білинського зложив Д-р В. Гамаль 5 зол., а замісць Григорій Білинський має бути Гієронім.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВИПРОДАЖА посезонова останніх моделів: плащів, суконь, костюмів та ін. найкращої якости по дуже низьких цінах. Магазин конфекції: **Яків Позамент,** Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 141 3—6

УЧИТЕЛЯ СКРИПАКА шукає Музичний Інститут в Яворові. Капельник і диригент має першенство. Подання з кваліфікаціями і умовинами слати: Д-р Фільц в Яворові. 163 1—2

СТАНЦІЮ для учеників або учениць середних шкіл може вказати у Львові о. Александер Стефанович, Чарнецького 26, а в разі його виїзду п. Матієва (в тімже домі). 145 1—3

ДВІ КІМНАТИ, кухня, веранда і одна кімнатка з осібним входом до винайму. Повний комфорт. Піскова 34. 143 2—3

ВІД 1. ВЕРЕСНЯ ц. р. пошукую станції при ліпшій рідні для учениці народних шкіл в околиці школи Шашкевича у Львові. Зголошення з умовинами до Адміністрації „Діла“ під „Управитель школи“ до дня 15. серпня ц. р. 155 2—3

АБСОЛЬВЕНТКА учит. семинара шукає лекції, найрадше в священичім домі. Зголошення: Редакція „Діла“ під „Учителька“. 158 2—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НОВО ВІДЧИНЕНИЙ
елеґантний та дешевий сальон фризієрський для Пань і Панів
АНДРІЯ КУЗИКА
Львів, вул. Гродзіцьких 4.
1-42 Поручається Вп. Клієнтелі. 1—1

Торговельні льокалі
зараз до винайму в середмістю. Зголошення до Заведення Убезпечень Умислових Працьовників, Львів, Пекарська 1 а. 2—3

ПІДЛЮТЕ
ЖИВЕЦЬ І КУПЕЛЕВЕ ЗАВЕДЕННЯ В ГОРҐАНАХ над Лімницею, в чудовій, лісистій околиці, 700 м. понад рівень моря. Мінеральні питні води і сірчані купелі. Електричне освітлення і водопровід. **ВКАЗАННЯ:** хороби органів кровобігу, дихальних органів (з виїмком туберкульози), органів травлення, печінки, жовчевих і мочевих доріг, крови, суглобів, мязів і кісток, хороби обміну речевин, стани виснаження з надмірної праці, виздоровці після перебутих хороб.
Тепер найкращий сезон. Залізнична стація Брошнів на лінії Стрий-Станиславів, а звідти на замовлення автом живця на місце. У Брошневі жидальні кімнати. Ближчі інформації та зголошення приймає: Заведення Підлюте, п. Перегінсько. 133 5—6

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик.
Видає Видавнича Спілка „Діло“.
З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.